

Iedere zeug wordt op de voet gevolgd, van dag tot dag

Zeugen produceren elk **37 biggen per jaar**

De nieuwe stal van Spøttrup Svineproduktion in het Noord-Deense Skive is 'State of the Art'. Bedrijfsleider Sørensen wil zoveel mogelijk gezonde biggen met zo min mogelijk antibiotica produceren in deze klimaatvriendelijke stal. „Zien wat er gebeurt in de stal, daar gaat het om.”

Andersen investeert veel tijd in de biggen om groei en uniformiteit te verbeteren.

DRIELUIK

Denemarken

Denemarken is voor de Nederlandse varkenshouderij niet alleen een concurrent, maar ook een voorbeeld. Reden genoeg om eens wat vaker over die grens te kijken. In de voorgaande editie konden we lezen hoe varkenshouders gezamenlijk hun zeugenstapel PRRS-vrij maken. In deze editie is Pig Business op bezoek bij een zeugenhouder die 37 biggen per zeug produceert en in de volgende editie staat een vleesvarkenshouder centraal die afhankelijk is van de export.

DanAvl-fokker Søren Bak Andersen hoort bij de top-vijf van Deense bedrijven die 37 biggen per zeug per jaar realiseren. Tijdelijk daalde het productieniveau door nieuwbouw en door PRRS-besmetting, maar de afgelopen weken lukte het weer, zoals hij laat zien in de ruime kantine op een enorm plasmascherm aan de wand. Via het voor Gold Medal genomineerde Farmclouds ICT-netwerk roept hij alle mogelijke kengetallen op die nodig zijn om de voortgang van de reproductie en de biggenopfok te volgen. Samen met zijn personeel behoort het bespreken van deze cijfers tot de wekelijkse routine, waarmee de motivatie om goede resultaten te scoren wordt vergroot. In de kraamstallen staan QR-codes op de zeugenkaarten, die met de mobiele telefoon in- en uitgelezen kunnen worden. Daarmee wordt iedere zeug op de voet gevolgd, van dag tot dag. Andersen: „Bij mij in de kraamstallen is het nog niet toegepast maar in de toekomst zit het er zeker aan te komen dat steeds meer data worden geregistreerd. De groei met CO2-sensoren, doodlialarm met camera's, voeropname, melkgift; noem maar op.” Toch

weegt hij de biggen niet bij het afspenen. „Mijn personeel moet kunnen zien hoeveel ze wegen. Dat kan het oog van de getrainde vakman of -vrouw.”

Tijd voor pasgeboren biggen

De Engelstalige Deen is universitair geschoold en interesseert zich bovengemiddeld voor innovatie en ICT. „Heb je mijn website griseproduktion.dk bekeken? Die is verouderd. Kijk op Facebook.” Via de smartphone krijgen zijn medewerkers een alarmmelding als zeugen gaan werpen. Technologie die als doel heeft zoveel mogelijk gezonde biggen groot te brengen. Daar draait het om. Niet alleen veel, maar ook gezond, met zo min mogelijk voerverbruik en antibiotica tegen diarree. Ook dat is een belangrijk doel waar de Duitse afzetmarkt om vraagt. Daarom investeert hij in duur fokmateriaal in plaats van zelf op te fokken. Dat levert een euro extra kwaliteitstoeslag op per big. DanAvl kan uitstekende resultaten laten zien, maar de aanschaf van de genetica is wel duur vindt Andersen. „De zeugen moeten zo lang mogelijk mee. Langer dan gemiddeld.

Dat gaat ten koste van het aantal biggen per zeug per jaar. Want dit kengetal is een optimum tussen leeftijd en aantal biggen per worp.” Heel bewust investeert hij ook in de eerste levensdagen van de biggen. Het personeel trekt een half uur per dag uit om bij het voeren de biggen eerst onder de lamp in een afgeschermd ruimte in het kraamhok te leggen, om vervolgens eerst de mindere en daarna de betere biggen terug te leggen bij de zeug. Dat voorkomt doodliggen en verbetert de groei en de uniformiteit van de toom. In een nieuwe stal is alles vanzelfsprekend nieuw, maar na een paar maanden ziet het er nog steeds brandschoon uit, in de hokken en in de gangen. Dat typeert de werkwijze van Andersen en zijn personeel. Zodra de tomen naar de gespeende biggenafdeling gaan, worden ze niet meer gesorteerd op kilo's maar in de oorspronkelijke groepen gehouden. Uitgezonderd de groep achterblijvers en zieke biggen, die iedere afdeling onvermijdelijk heeft. Andersen is zeer content met het voersysteem in de gespeende biggenafdeling, waarmee hij droogvoer en antibiotica per hok kan toedienen. Daarmee hoopt hij ►

37 biggen per zeug per jaar

De top-vijf van best presterende zeugenhouders in Denemarken scoort gemiddeld 36,9 gespeende biggen per zeug per jaar. Per worp brengt een zeug op deze bedrijven gemiddeld 15,7 biggen groot, bedraagt het sterftepercentage in totaal 16,9 procent en het percentage gaste zeugen is 8,1 procent. Deze resultaten zijn het gemiddelde van heel 2015. Als de trend doorzet is de grens inmiddels alweer verlegd, want de Deense zeugenhouders verbeteren jaar op jaar hun technische resultaten. Het afgelopen jaar steeg het aantal gespeende biggen met 0,8 naar 31,4 gemiddeld per zeug op de 459 zeugenhouderijen die Denemarken nog telt. Terwijl de financiële resultaten voortdurend dalen, is er nu sprake van een trendbreuk. Na een snelle stijging van de biggenprijs dit voorjaar en een periode van stabiel hogere prijzen in de zomer, is de biggenprijs de afgelopen weken opnieuw gestegen naar gemiddeld 54,75 euro (30 kilo, exclusief toeslagen).

het antibioticagebruik aanzienlijk te kunnen reduceren.

Geen mengvoer

De geïsoleerde Skiold-voerkeuken waarmee hij multifasevoeding kan toepassen met zowel droogvoer voor de biggen als brijvoer voor de zeugen, ervaart hij als het grootste pluspunt van de dit voorjaar in gebruik genomen nieuwe zeugenstal die plaats biedt aan circa 1.000 zeugen in 17 stabiele groepen. Hij mengt liever zelf een rantsoen dan dat hij mengvoer koopt, zoals in Nederland gebruikelijk is. Omdat varkenshouderij in Denemarken verplicht grondgebonden is, maar ook omdat hij op deze manier meer zekerheid heeft over de samenstelling van het voer. Van eigen land zijn tarwe, gerst, rogge, haver en koolzaad afkomstig. Het vismeel en de mineralen en vitamines koopt hij, in overleg met zijn voeradviseur van Nutri-min. Er wordt extra E-vitamine toegevoegd, omdat dit een positief effect blijkt te hebben op de gezondheid van de biggen. Extra kritisch was hij bij de oogst van het graan op de kwaliteit. „Als je er rommel instopt, komt er ook weer rommel uit.” Recent paste de Deense voorlichtingsdienst de normen voor drachtige zeugenvoeding aan. Andersen volgt deze adviezen die tot een zo groot mogelijke melkproductie met behoud van conditie moeten leiden. Een ander advies is de voeropname van de biggen in het kraamhok zoveel mogelijk te stimuleren,

zodat ze niet pas aan droogvoer beginnen zodra ze in de gespeende biggenafdeling komen. Het Rescue Piglet-programma van Provimi waarbij biggen melk wordt gevoerd in het kraamhok, is hem te duur. „Melk is nu wel goedkoop, maar over een jaar misschien wel weer heel duur.”

Gekoelde mest

Mede dankzij de milieutechnologie in de nieuwe stal die door Gråkjær is gebouwd, mag het geheel gerust ‘State of the Art’ genoemd worden. Een moderne Deense stal staat voor big data-technologie in en om de kraamstal, ingenieuze precisievoeding en klimaatneutrale productie. Andersen investeerde - gesteund door subsidie van de Deense overheid - in een biologische luchtfilter van het merk Skov. In combinatie met de mestkoeling in de stal van 10.000 vierkante meter, is het klimaat voor mens en dier aangenaam; ook bij warm weer zoals de afgelopen weken. Bovendien levert de mestkoeling van het merk KlimaDan vijf keer zoveel energie op dan er in wordt gestopt om de mest te koelen. Het koelen reduceert de ammoniakvervluchtiging met 30 procent. KlimaDan beweert dat de investering in twee tot vijf jaar terugverdiend kan worden. Toch noemt Andersen milieutechnologie niet als eerste als hem gevraagd wordt welk onderdeel van de nieuwe stal hem het meeste plezier bezorgt. „De overheid subsidieert. Daardoor is de omvang van de apparatuur

twee keer zo groot. Het kostte in totaal een paar honderdduizend euro.” Met een gebouwde kom dicht in de buurt hoeft hij geen rekening te houden. In de wijde omgeving zijn bovendien geen varkenshouders te bekennen in Noord-Jutland. Varkenshouderij is geconcentreerd in Zuid-Jutland en op het eiland Als. Makkelijk bij PRRS-vrij worden. Wel heeft hij te maken met de Limfjord, een van de mooiste natuurgebieden van Denemarken, op een steenworp afstand.

Winst verdubbelen

Ook dat belemmert niet in de ontwikkelingsmogelijkheden, maar Andersen streeft geen ongebreidelde groei na. „Het gaat mij om het verdubbelen van de winst, niet om het verdubbelen van het aantal varkens. De aanvraag voor de vergunning startte al in 2009. Toen in 2013 de vergunning was verleend, had het te lang geduurd om de nieuwbouw nog terug te draaien. Trouwens, waarom kopen Hollandse melkveehouders wel in Denemarken en Hollandse varkenshouders niet?” In Deense vleesvarkenshouderij ziet Andersen geen perspectief. Miljardenonderneming in vlees Danish Crown kan in zijn visie niet concurreren met de Duitse slachterijen, die met veel goedkoper personeel kunnen werken en verhoudingsgewijs beter uitbetalen. ■

 Reageren?
redactie@pigbusiness.nl

Bedrijfsgegevens

Søren Bak Andersen (44) is aandeelhouder van een familiebedrijf, dat van vader op zoon generaties lang is overgedragen. Nog geen tien jaar geleden werd een nieuwe stal voor 1.000 zeugen aan de overkant van de weg gebouwd. Door de verdubbeling van de productie met de bijna 10.000 vierkante meter grote nieuwe stal kan Andersen jaarlijks bijna 10.000 biggen afleveren voor de Duitse markt. De nieuwe stal is voorzien van een uitgebreide voerkeuken waarmee multifasevoeding kan worden toegepast met zowel brijvoer als droogvoer. Vitaminen, mineralen en antibiotica kunnen nauwgezet en specifiek worden ingezet. De nieuwe stal is voorzien van een biologische luchtwasser en mestkoeling, waardoor het klimaat in de stal optimaal is voor de varkens en het personeel. Andersen werkt met tien personeelsleden en is zelf de coördinator van de werkzaamheden; zowel binnen als buiten waar 400 hectare land wordt beheerd voor de productie van varkensvoer.

